

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
la străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șlr mărunt odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Din pildele altora

Ungurii din jud. Târnava-Mică au hotărât să clădească, în toate comunele unde au popor, case culturale

Noi Românii suntem un popor iubitor de cultură și lumină. Dovadă „Astra” culturală care ființează de aproape 80 de ani, precum și alte numeroase asociații culturale, care au luat ființă dela războiul încoace. Avem biblioteci pentru popor aproape în toate comunele, cercuri culturale învățătoresci, asociații religioase, reuniuni de femei și alte asemenea. Durere însă că celea mai multe societăți culturale tânjesc din lipsă de fonduri bănești, căci noi nu suntem deprinși să și deschidem pungile când e vorba de cultură. Iar fără fonduri, ceșce facem este mai mult pe hârtie, somitate, părzi, și membrii numai cu numele. Bibliotecile ne place să le înființăm mai adesea din donațiuni, dela minister, Casa Școalelor, „Astra” ș. a. Rare excepții, când poporul însuși, cu bănuții adunați din sat, își creiază și susține bibliotecă, precum avem în județul nostru comuna *Pânade*, locul de naștere al marelui cărturar Timoteiu Cipariu, de pioasă amintire.

Cum ar trebui să fie pretutindeni la noi, ne-o arată și ne-o pilduiesc Ungurii și Sașii, chiar din județul nostru, al Târnavei Mică. Sașii din comuna *Bălcaciu* au o casă culturală nouă, clădită dela războiul încoace, mare, frumoasă, adăvărat palat, pe care au făcut-o ei, din repartiții și daruri. N'au așteptat ajutoare dela stat. Iar acum, de curând, ne dau în această privință un exemplu mult grăitor Ungurii din acelaș județ, carei cu nimic nu sânt mai în bună stare decât noi.

În ziua de 26 Octomvrie, conducătorii lor politici, preoții, proprietarii mari, fruntașii comunelor s'au adunat la sfat în orașul *Dicioșmărtin* și au luat hotărârea să ridice case culturale ungurești în toate comunele unde au populație de neamul lor. Vor începe cu *Dicioșmărtinul*, unde vor zidi, de sigur, un palat mareț. Iacă în adunare a circulat o listă, pe care s'au semnat numai deșceat peste 60.000 Lei în acel scop. În fruntea listei stau *Géza Pekri* și *Groful Béldy* cu câte 10.000 lei. Alții la fel, cu aceeași însuflețire, după puterile lor.

Așa vor face în toate comunele.

În fața unor asemenea fapte, care pe ei îi onorează foarte mult, ne intrăbăm cu străngere de inimă: noi unde avem case și palate culturale? Unde am luat măsur hotărârea să adunăm fondurile de lipsă?

Da, să nu uităm, că avem chiar sub ochii noștrii, un mareț început în orașul Blaj. Palatul nostru cultural s'ă însă clădit din roșu de ani de zile și n'avem fonduri să-l isprăvim

Serbările Agrului la Carei

Cea mai frumoasă sărbătoare religioasă din anul acesta. — Zidul sufletelor la granița din Apus — Nu ne lăsăm odată cu capul — Nimic mai frumos ca bunăînțelegerea între frași

Nu este suflet de român mai răsărit care să nu știe, că de jur împrejur ne pândesc mulți dușmani. Și, iarăși, nu este religie (lege), luată mai la ochiu astăzi, ca legea românilor, uniți în credință cu Roma, leagănul obârșiei noastre.

Din pricina aceasta suntem siliți să fim mereu cu ochii în patru, în zece. Suntem siliți să fim cu multă luare aminte la vrășmașii din afară, și poate mai de multeori să ne păzim de clevețitorii din lăuntru.

Din neazurile și lipsurile acestea a luat ființă, înainte cu șase ani, și Agrul, adică Asociația Generală a Românilor Uniți.

Astăzi, Agrul acesta, e un copac mare, cu ramuri nenumărate și cu rădăcini întinse. Subt umbra lui se adăpostește întreaga biserică română unită cu Roma. Astăzi sunt puține satele care nu înțeleg porunca vremii, și glaaul de comandă al neamului.

Cum am spus, copacul e mare și întins. Cuprinde Răsăritul și mai ales Apusul țării. Apusul, de unde, dinspre Ungaria, pot să ne vină cele mai neașteptate neplăceri, atât în ce privește naționalitatea noastră, cât și în ce privește limba și legea noastră strămoșească.

Din motivul acesta ferim cu toată căldura pe conducătorii Agrului pentru că au sorocit în anul acesta, de 1935 ani dela Nașterea Mântuitorului nostru, ca adunarea generală să o sărbătorească în orașul de graniță Carei, de unde nu-i lipsește unui român, bun la plămâni, să tragă un fum de țigară și să-l sloboadă tocmai în țara lui Horti Micloș, vreau să zică a lui Arpad, —

S'ă primit de curând o sumă frumoasă dela stat și ni-s'au înșădănit și altele. Sperăm că ele vor și veni. Dar, nu s'ar putea deschide noște liste de donațiuni și între particulari, ca lucrările să poată începe cât mai curând? Ar fi bun prilej, ca să ne dovedim și noi, cu toții, însuflețirea faptică pentru cultura națională. Foștii fii sufleteați ai Blajului au dovedit o cu prisosință și cu alte ocazii.

Dumnezeu să-l ierte. Și ferim pe fruntașii Agrului și din pricina, pentru că noi credem cu toată tăria, că Domnia lor au pus praznicul tocmai la Carei și cu gândul, ca să arate celor de peste graniță, că la ceas de cumpănă nu o să le stea în față numai gloatele și baioneta soldatului român, ci și sufletul lui, pe care nu-l poate răpune nimic, pentru că acest suflet trăiește din dreptate și libertate.

Așa s'ă făcut că la praznicul dela Carei, am văzut adunați la olaltă, în sfat de 3 zile numărate, pe cărturari și pe necărturari, pe țărani și pe nădrăgari, pe domni și pe nedomni, pe meșteșugari și pe procopsiți. Și i-am văzut și i-am auzit înfrățindu-se și slătuindu-se, cumpănind și luând măsuri, însuflețindu-se și apărându-se, — ca în timpuri de grele primejdii. Și-am rămas mângăiați, nu pentru că am văzut alături pe cărturar și pe plugar, pe meșteșugar și pe muncitorul crosit, ci pentru că i-a adunat pe toți dragostea de neam și lege, iubirea de adevăr și de dreptate, Hristos Domnul și Biserica, Ouminecătura și învățătura. În privința aceasta n'ă fost nici o deosebire între sărac și bogat, nici o deosebire între învățat și neînvățat. Au înțeles cu toții, că toți trebuie să-și iubească neamul, adică neamul românesc, și legea, adică religia pe care stră-strămoșii lor au adus-o înainte cu aproape 2000 ani dela Roma, că toți au datoria să mărturisească adevărul și să lupte pentru dreptate, că toți trebuie să țină la Hristos și la Biserica pe care El a zidit-o pe stâncă, că nimeni nu se poate sfinți și înălța la Dumnezeu decât împărțându-se cu Hristos în învățatură și în preasfânta lui taină, Ouminecătura.

S'ar cuveni fără îndoială să publicăm și noi, în toate amănuntele celor trei zile de mare sărbătoare dela Carei. Și-am face cu dragă inimă această publicare. Dar noi știm că toată desfășurarea acestor zile de praznic s'ă făcut și până acum cu tot prisosul de amănunte în alte gazete, pe care le-au urmărit cei mai mulți din cititorii noștri. Din pricina aceasta ne îngăduim să nu înșirăm, pe rând, tot ce s'ă petrecut,

oi să scoatem la iveală numai clipele mai înălțătoare.

Desfășurarea serbărilor

Cea dintâi a fost în după amiaza zilei de 25 Oct., când s'a făcut primirea, în gara Carei, a Comitetului Central al Agrului. A fost o după amiază mohorâtă și ploioasă. Totuși, tot ce a avut mai ales orașul Carei a ieșit să întâmpine cu toată cinstea pe cei ce coborau în el, ca să aducă cuvântul mângâierii și al întăririi.

Au urmat ședințele acestui comitet, în care fruntașii părtași, preoți și mireni, cu ochi scârpători și cu frunzi îmbrobodite de sudoare, au luat la răspăr rapoartele și au cumpănit hotărârile ce trebuie să se ia.

Dulocă a fost sfânta Liturghie din ziua de 26 Oct., când Păr. Prepozit dela Blaj, Iacob Popa, întovărășit de alți 12 preoți, a cuminecat timp de mai bine de un ceas pe credincioșii cari s'au grăbit să se cuminece. Cumini și însufleșite au fost cuvintele de predică ale Părintelui Gârleanu, ce le-a rostit din amvenul bisericii în cursul Liturghiei.

Mișcătoare a fost, apoi, primirea iubitorilor arhieriei, P. S. S. Valeriu Traian Frențiu al Orăzii și Iuliu Hossu al Clujului. Mulțimea care a ieșit întru întâmpinarea lor la gară a fost ca o mare de apă în necurmată mișcare. Iar alaiul ce s'a format la intrarea în oraș ar fi putut mulțumi și pe un Vodă.

S'a întipărit adânc în mintea celor de față sfințirea Casei Culturale a Agrului din Carei, săvârșită cu sfântă cucernicie de Preasfințitul episcop Valeriu Traian dela Oradea, împreună cu frumeasa cuvântare ce a rostit.

Ziua a doua

Și, totuși, ulme nu-și poate închiplu, dar nici condei care să poată zugrăvi măreția zilei de Duminică, 27 Oct., nu se află.

Des de dimineață glasurile de clopot încep să cânte. Muzici militare cutreeră orașul în lung și în lat. Creștinii sar înviorați din cele paturi, își dau odată de două ori cu apă proaspătă pe ochi, și se îndreaptă zoriși spre biserică. Aici altă minunăție. Altarul, frumos ca din rai, cât ai bate în palme e împrejmuț de cament, mii și mii, pe un tăpșan de abia îi cuprinzi cu ochii. 16 canonic și preoți, împovărați cu grele edăjdii aurite, primesc pe arhierii slujitori ai unei liturghii cum nu s'a mai văzut. Soșește și comitetul Agrului în frunte cu președintele Dl Valeriu Pop. Iar sfânta Liturghie se dăpână, măreț și înălțătoare, întovărășită de cântecele îngerești ale corurilor din Oradea, Satu-Mare și Carei. Predica o rostește ca un arhanghel P. S. Episcopul Iuliu, proslăvind credința, care singură poate să izbăvească și să ne mângăie și pe noi. Iar la sfârșit, din patru potire, se face timp de un ceas cuminecarea mulțimilor de creștini, între cari cel dintâi președintele Agrului... Nu spunem prea mult, dacă numărul cuminecărilor, pentru ziua aceasta îl socotim la 12000.

Procesiunea euharistică

După Liturghie urmează procesiunea euharistică. Peste 12000 de creștini țin să-și arate închinăciunea în această procesiune, care timp de un ceas și jumătate nu vrea să se mai isprăvească. Nu mă gândesc la norodul nenumărat al domnilor, ci la șiragurile nesfârșite ale satelor, cu călăreți, cu prapori, cu licoane și cu gândul dus departe la dumnezeescul Mântuitor Isus Hristos. Ce frumos este acest gând care ni-l arată și pe bunul nostru popor românesc închinându-se Dumnezeului Hristos!

Nu se poate trage însă la îndolală nici

Tălcuirea evangheliei duminicii

Duminica XXII. după Rusalii sau a V. după înălțarea Sfintei Cruci (Luca 16, 19-31).

19. *Zis a Domnul pilda aceasta: „Era un om oarecarele bogat, și se îmbrăca în porfiră și vison, veselindu-se minunat. 20. Și era un om sărac oarecarele, anume Lazar, carele săcea înaintea ușii lui, plin de bube, 21., și poftia să se sature din sfărâmăturile cari cădeau din masa bogatului, ci și câinii venind lingeau bubele lui“.*

La începutul capului 16 al evangheliei sale sfântul evanghelist Luca arată că Isus le-a pus în vedere fariseilor adevărul acela mare, că »nu puteți sluji lui Dumnezeu și bogăției«, dar fariseii, cari auzeau și ascultau acest adevăr, își băteau joc de Isus. El însă nu desnădăjduiește, este învățat cu bătăile de joc ale fariseilor, își aduce aminte de cântarea lui Moisi din V, 32, 8 9, 15: »Când a împărțit cel Prealnalt neamurile, — s'a făcut partea Domnului poporul său Iacob. — Și a mâncat Iacob și s'a săturat și s'a lăpădat cel iubit: îngroșatu-s'a, îngrășatu-s'a, lățitu-s'a și a părăsit pe Dumnezeul cel ce l-a făcut pe el, și s'a depărtat dela Dumnezeu, mântuitorul său«. Acestui Izrail îi spune Isus pilda bogatului nemislotiv și a lui Lazar cel sărac. Bogatul se îmbracă în porfiră, un vesmânt de purpură, pe care îl purtau împărații și alte persoane alese, iară visonul însemnează vesmânt țesut din fire subțiri, care, după cum spun unii, se aduna din lemnele Indiei, unde crește în chipul bumbacului, iară, după părerea altora, se făcea din fire de pene toarse. Acest vesmânt era foarte moale și scump ca și aurul. Purpura era o pănură de în, lână ori mătasă, vopsită în roșu deschis ori violet

mărețla ședinței sărbătorești a congresului Agrului, care s'a desfășurat în după amiaza zilei de 27 Oct. — Sala teatrului, mare și încăpătoare, geme de lume. Sus, pe scenă, comitetul. P. S. Sa Valeriu Traian deschide ședința, preamărește ziua, și recomandă cu evlavie cuvenită dragostea Domnului Hristos în sf. Cuminecătură, în procesiunile euharistice. Vine la rând glasul puternic hotărât, cumpătat și înălțat al Dnului președinte Valeriu Pop. Și acest glas, cald și convingător, apără biserica noastră, și întinde totuși mână de frăție. Apără împotriva nedreptății, și totuși întinde ramura de maslin a păcii. Ce frumos! Dar așa-l Biserica noastră, și așa se arată ea în filii ei.

Iar moștinea, ce s'a votat în congres, a pus vârf la toate. Energică și totuși plină de iubire. — Ce bine ar fi, să înțeleagă toți, pe cari îi privește. Și mai ales dacă ar înțelege-o, și ar pune-o în faptă frații.

Incheiem cu dorința să avem cât mai des astfel de sărbători ale sufletului.

închis: două colori pe cari le-au descoperit locuitorii Tirului prin anul 1500 înainte de Hristos și cari se scoteau din niște scoici. Porfira aici însemnează zburdălnicia cea mare a bogatului în îmbrăcăminte, iară visonul gingășia lui cea mare.

Bogatul se veselea în toate zilele minunat, săracul era ca vai de capul lui, iar dacă ne spune evanghelistul, că bogatul îi suferea să zacă înaintea ușii sale, să nu credem că prin aceasta își arăta mila, Doamne ferește, pentru că era obiceiul la Jidovi ca săracii să stea pe la ușile celor bogați. Mai miloși decât bogatul erau câinii cari, atrași de mirosul mâncărilor celor fine și gustoase, se adunau la la ușa bogatului, și, în lipsa altor ocupații, lingeau ranele bietului Lazar.

22. *Și a murit săracul, și l-au dus îngerii în sânul lui Avraam, și a murit și bogatul și l-au îngropat.*

Iată însă că Dumnezeu curmă suferințele bietului Lazar, căci după moare, îngerii îl duc în sânul lui Avram. »A șede în sânul cuiva« este o vorbă care numai așa o vom putea înțelege, dacă știm cum se șede la masă la Evrei. Celui mai de seamă dintre oaspeți, îi dădeau cinstea cea mai mare, așezându-l în capul mesei, lângă stăpânul casei. Așadar, »a șede la sânul său în sânul cuiva« însemnează a se bucura de mare cinste la cineva. Jidovii credeau, că părintele lor Avram, e cel dintâi în împărăția lui Dumnezeu. Așadar Lazar cel sărac s'a bucurat în ceruri de aceeași cinste și fericire, ca și Avram.

23. *Și în iad, ridicându-si ochii săi, fiind în munci, văzută pe Avram de departe și pe Lazar în sânul lui, 24., și strigând a zis: Părinte Avrame, miluește-mă și trimite pe Lazar să-și întingă vârful degetului în apă, și să-mi răcorească limba mea, căci mă chinuesc în văpaia aceasta 25. Iară Avram a zis: Fiule, adu-ți aminte, că ai luat cele bune ale tale în viața ta, și Lazar așisderea cele rele; deci acesta aici se mângăie, iară tu te chinuiești. 26. Și peste toate acestea, între noi și între voi mare prăpastie s'a întărit, încât ceice ar vrea să treacă de aici la voi, să nu poată, nici de acolo la noi să treacă.*

27. *Și a zis: „Rogu-te dară, părinte, ca să-l trimiți în casa tatălui meu, 28., căci am cinci frați, să le mărturisiască lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.*

Bogatul, care în viață făcuse să curgă vinul în șiroaie, nu cerea acuma decât o singură picătură de apă, dar nici aceea nu i-se da, întocmai cum nu i-se dădeau pe vremuri lui Lazar sfărâmăturile de pe masa bogatului. Tot din partea aceasta a evangheliei se vede apoi, că atât fericirea cât și nefericirea din lumea cealaltă este veșnică și nu se poate schimba. Cu drept cuvânt a putut deci să zică Dante, cel mai mare poet al Italianilor, că pe poarta iadului stă scris: »Lăsați orice nădejde voi cari intrați aici!« Văzând bietul bogat că nu mai este nici un chip de scăpare, și-a adus aminte de neamurile sale de pe pământ, cari tot așa trăiesc cum a trăit și el.

29. *Și a zis Avram lui: Au pe Moisi și pe proroci, să-i asculte pe ei. 30. Iară el a zis: Ba, părinte Avrame; ci de va merge cineva din morți la danșii, se vor pocăi. 31. Și*

a sis lui: Dacă pe Moisi și pe proroci nu-i ascultă, măcar de s'ar și scula cineva din morți, nu vor crede.

Nicăiri în sfânta Scriptură nu se vede mai bine ca aici, cât de sigură este intrarea în iad a acelor oameni, cari nu ascultă aici pe pământ de Moise și de proroci, adecă de Sfânta Scriptură, pe care o propovăduesc preoții. Ei sunt răutăcioși, cari niciodată nu se vor putea pocăi, pentru că ori câte minuni li s'ar arăta lor, tot nu ar crede.

Unii sfinți Părinți tâlcuiesc pilda aceasta așa: Bogatul este poporul jidovesc, Lazar cel sărac sunt popoarele păgâne. Poporul jidovesc era stricat foarte pe vremea Mântuitorului și mai pre sus de toate încăpăținat, așa că nici nu voia să-l asculte pe Isus. Pe când păgânii — cu toate că erau și ei foarte păcătoși și atât de deșosți, încât câinii le lingeau ranele, — se bucurau dacă și numai o sfărâmătură din învățăturile Domnului Hristos, — cari sunt a se înțelege aici sub mâncările cele minunate ale bogatului, — le ajungeau și lor. După acești sfinți Părinți Domnul nostru Isus Hristos prin pilda aceasta își explică cuvintele sale: »Veți vedea pe Avraam și pe Isaac și pe Iacob și pe toți prorocii întru împărăția lui Dumnezeu, iară pe voi scoși afară. Și vor veni (păgânii) dela răsărit și dela apus și dela miazănoapte și dela miazăzi și vor șede întru împărăția lui Dumnezeu» (Luca 13, 28—29).

* * *

Câți bogați asemenea celui din sfânta evanghelie de astăzi nu se întâlnesc zilnic pe fața pământului — Dar trece viața aceasta, cu toate plăcerile și întristările ei, și vine vremea când vom fi pământ și cenușă, ori cel mult oase goale. — Viața aceasta este o pregătire pentru viața cealaltă. Să nu credem deci, că cu viața aceasta s'a sfârșit totul. Să ne punem întrebarea: Eu unde voi fi atunci, Doamne? Pe mine unde mă vor împărți? Lângă bogatul cel nemilostiv, ori lângă Lazar cel bubos? — Ceice nu ascultă de preoți, pășesc ca și bogatul cel din evanghelie, se nenorocesc în viața cealaltă și ajung în iad.

Părintele Iuliu

In potrivea clevetitorilor

Cuvântul d-lui ministru Alexandru Lapedatu în potrivea celor cari au clevetit și clevetesc Biserica Română Unită

Dela un timp făcoace o seamă de oameni, între cari și unii cari se socotesc a fi învățați și cărturari cu nume, ca de pildă d. Onisifor Ghibu dela Cluj, tot mai adeseori ridică glasuri de hulă îndreptate contra bisericii românești unite cu Roma. Acești năprăznici mânători de peană din zilele de astăzi vreau să fie mai deștepti decât marii noștri scriitori cel adevărați, istorici și literați cu răspundere, cari n'au avut și nu au decât cuvinte de dreaptă recunoștință despre meritele naționale ale acestei biserici românești. Clevetitorii de seama d-lui Ghibu bat apa'n piună cu ponoase vrednice de milă dacă nu de răs, că uniții cu Papa dela Roma sunt dușmanii țării și uneltesc împreună cu revizionștii unguri surparea României!

Asemenea hule neserioase nu găsesc crezământ nicăiri și d. Ghibu, azi profesor universitar, dacă ar mai cobori vreodată și la școlile primare, de cari se ocupa atât de mult odată, ar stoarce și acolo hohetele de răs ale copillor din clasa a patra cu bănuielele sale.

Oamenii cu scaun la cap nici nu-l vrednicesc de mai mult. De mirat este că d. Ghibu, trecând atât de des cu trenul pe lângă „Cămpia Libertății“ dela Blaj, nu rozește de rușine cu ponoasele sale în profap.

Isă nu de d. Ghibu ne doare pe noi. Bunul Dumnezeu se va milostivi abună seamă și îl va lumina mintea, măcar mai încolo, la căruntețe, să-și tragă pe seamă și să se pecălască de așa păcate grele.

Pe urmele d-lui Ghibu pleacă însă și alții, mai mărunți și mai nepregătiți, cari lau același cântec de hulă și de învrăjbit, mărind prăpastia ce se sapă între fiil acelulași popor. Răsar și de ici și de colo „apostolii“ ca dănsul, cari strigă, urlă și, azi-măine, pun mâna pe ciomege, ca atricăciunea să fie deplină. Un glas răgușit, și încă de preot, din părțile Bra-

șovului, mâncat de aceeaș rancoare ca și d. Ghibu dela Cluj, strigă de curând în foala „Ardealul“ a d-lui Gologan, că biserica cea nouă a Românilor uniți dela Brașov *trebuie dărâmată* cu puterea, ori măcar expropriată, ca o casă a „Isttelor păgâne“. Asta au făcut-o și Rușii lui Lenin.

De asemenea porniri se simt genați cu drept cuvânt și conducătorii ortodocși. Ba însuși d. ministru al cultelor Alex. Lapedatu, bun ortodox, cunoscător adânc al trecutulul nostru și președinte al Academiei Române, se simte îndemnat să spună un cuvânt de potolire, chiar dela înălțimea scaunului ministerial. Și blue face, ca să nu ne trezim ea măne că sârim cu topoarele unii asupra altera „in numele lui Hristos“. Ciomăgașii sălugărului Varșuma dela Iatrociniul din Eșes ar rămănea de rușine în fața unor stări ca acestea în plin veac al 20-lea.

Lăsăm să urmeze împlinirea d-lui ministru Lapedatu, publicată în Nr. 297 al „Universului“, ca să se vadă că unelțirile d-lui Ghibu și soșii nu au aprobare, nici sus la guvern, nici în mintea și inima Românilor ortodocși cu răspundere.

Cuvântul d-lui ministru și istoric Al. Lapedatu

In articolul Alea jacta est, publicat în numărul de astăzi (27 Octomvrie) al Universului, d. Onisifor Ghibu, relevând și comentând anumite pasagii din cuvântarea ce am rostit în 6 Octomvrie trecut, la adunarea generală a „Frației ortodoxe române“, ținută la Caransebeș, lasă a se înțelege că între cultele cari „prin caracterul lor internațional sau șovin au interese potrivnice Statului“, este cuprinsă și Biserica română unită.

Intrucât, nici un moment, nu pot lăsa ca o asemenea interpretare să-mi fie atribuită, țin să se știe că am considerat și consider Biserica

Foia „UNIRII POPORULUI“

In jurul minunilor de cari se vorbește mereu *)

De câțeva luni, un sat necunoscut mai înainte, un sat de pe malul Dunării, a ajuns cel mai vestit între români. Cine n'a auzit, ori n'a citit în ziare despre *Maglavit*?

Acolo trăia un păcurar, om isurat, cu un copil, reformat, scutit de serviciul militar, din pricină de boală moștenită. Nime nu i-a dat vre-o importanță. Omul își vedea harnie de lucrul lui și nise prin gând nu i-a trecut vre-odată să se apuce să învețe pe oameni. Verbea și greu, era peltic, nu știa carte.

Intr'o bună zi îi spune mai întâi nevastei că a văzut o vedenie, un moș, și că moșul i-a poruncit să spună oamenilor să se întoarcă dela păcat și să se facă tsmători de Dumnezeu și iubitori de biserică.

Femeia îl îndeamnă să spună preotului

*) In legătură cu vâlva ce se face în jurul *Maglavitului* credem că facem un serviciu, cetitorilor gazetei noastre, publicând un șir întreg de articole, cari ne-au fost trimise dela „Secțiunile Astrei“ și sunt scrise de Rev. D. Ioan Agărbiceanu, canonic al Episcopiei noastre unite dela Cluj care, ca preot distins, ce este, își dă seama cum trebuiesc privite celea ce se povestesc despre satul din lanca Dunării.

din sat, csesese Petrache Lupu și face. El păcurarul n'ar fi pomsait — zice — simțau de vedenia sa, pentru că-i era frică să nu rădă oamenii de el. Dar moșul l-a amenințat cu rădușă și nu spune.

Așa începe povestea dela *Maglavit*, care azi e cunoscută în toată țara. Zeci de mii de oameni se dus acolo să asculte învățătura păstorului și să se vîdese de boale.

Petrache Lupu spune mereu aceleași cuvinte: ce i-a poruncit vedenia lui, moșul: să nu ucide, să nu fure, să nu facă nedreptate, să meargă la biserică. El spune mereu celor ce-i cer ajutor, că el nu are nici o putere.

Totuși oamenii au început să-i zică sfânt: ered că se tămăduiesc de rele, dacă se ating de el.

Față de această întâmplare am crezut de potrivit, ca în mai multe articole să vorbim puțin despre minuni și putința lor de a se împlini, despre omul care poate face minuni cu ajutorul lui Dumnezeu, despre probale adevăratelor minuni, despre rostul minunilor.

Pentru că omul se poate înșela foarte ușor, în lucrurile de cea mai mare însemnătate.

Iată de-o pildă, din povestea dela *Maglavit* mulți țărani cred, că Dumnezeu e așa cum i-a văzut Petrache Lupu: un om bătrân, un moș. Unul care are trup ca noi, cu mâini, cu picioare, cu toate mădulele. Numai că e bătrân rău.

Și această credință e o rătăcire groz-

nică: Dumnezeu n'are trup! El e Duh curat, atotputernic. El e putere nemărginită, care nu se poate vedea cu ochii, nici pipăi cu mâna. El e latelepciune negrăită, iubire fără de hotar, nici tânăr, nici bătrân, ei veșnic.

Deși, ce a văzut Petrache Lupu n'a putut fi Dumnezeu. Pe Dumnezeu, fiind duh curat, nime nu-l poate vedea cu ochii trupului... Zice însăși Sf. Scriptură: „Pe Dumnezeu este cu neputință oamenilor a-l vedea“.

Deși, ce a văzut ciobanul dela *Maglavit*? O arătare! I-a arătat un chip. Numai în mintea lui, sau în realitate? Adică: i-a părut, sau chiar a fost o arătare?

Minuni în vremea noastră. Sunt ele cu putință?

Ceace se petrece la *Maglavit*, în Oltenia, aproape de Dunăre, nu mai e nevoie să arătăm aici. De luni de zile știe toată țara, din gazete și din spusele oamenilor cari au fost acolo. Ce este o minune?

E un lucru, o faptă, care se întâmplă peste puterile firii. De pildă: Săturarea alor cincii mii de oameni cu cincii pâini și doi pești; viadecarea orbului din naștere; învierea lui Lazar din morți. Tot minuni făcute de Domnul Isus Hristos, și istorisite nouă de Biblie.

După legile firii, e cu neputință să se poată sătura cincii mii de oameni cu câteva pâini. Nu li-se ajunge nici pe-o mîșca. Cine se

română unită, așa cum poziția ei este fixată în Constituția țării, ca Biserica românească alături de cea ortodoxă și că niciodată n'am confundat-o și nu o vom confunda cu celelalte culte (minoritare), cari, după același Constituție, își au o situație aparte.

Mai mult, ce mă privește, atât ca istoric, cât și ca om politic, nu numai că n'am contestat caracterul și rolul național al Bisericii române unite în istoria neamului, dar l-am afirmat, cu tărie și convingere, ori de câte ori mi s'a dat prilejul. Scrierile mele istorice au fost în această privință, adesea invocate, spre a se arăta aportul însemnat pe care această Biserică l-a adus în dezvoltarea vieții culturale și politice a poporului românesc de peste Carpați. Iar cuvântările mele publice, rostite la atâtea ocazii, ca ministru al cultelor, cu deosebire însă la discutarea și votarea în parlamentul țării a celor două legi organice bisericești, pe cari le am prezidat, sunt și ele tot atâtea dovezi ale caracterului ce totdeauna am atribuit Bisericii române unite, ca Biserica națională a neamului, alături de Biserica ortodoxă.

În privința aceasta nu poate fi deci nici un echivoc și nici o nedumerire. Și sunt sigur că alături de mine stă ori ce conștiință românească, care, cunoscând nenorocirile, pe cari certurile și luptele confesionale între fiii aceluiaș neam le-au provocat în trecutul nostru, își dau seama de primejdia ce ar rezulta, pentru viața noastră națională, dacă ne-am lăsa târâși în vâltoarea unor astfel de certuri și de lupte, astăzi, când, din nenorocire, mai multe sunt cauzele și pricinile ce ne desbină, decât acele care ne împreună.

De aceea, protestând împotriva interpretării tendențioase ce se încearcă a se atribui cuvintelor mele mai sus amintite, îmi fac o patriotică datorie de a atrage luarea aminte a tuturor bunilor români asupra necesității menținerii unor raporturi armonice și frățesti între cele două Biserici românești și de a-i solicita la o acțiune solidară, nu de învrăjbire, ci de unire, pe toate chestiunile de interes superior și permanent ale neamului.

Aceasta a fost și este de altfel atitudinea nu numai a mea, ca ministru al cultelor, dar și

a guvernelor din cari am făcut și fac parte, întrucât ea stă la baza politicii bisericești a partidului național-liberal.

Primiți, vă rog, Domnule Director, asigurarea distincției mele considerațiuni.

București, 25 Octombrie 1935.

Alex. Lapedatu

S'a început pavarea unor străzi la Blaj

Un plan de care se vorbește cam de multă vreme, așteptat cu asădărire, a început să se înlățească în orașul nostru: pavarea străzilor.

De astă dată s'a început și cetățenii sunt mulțumiți cu toate că sunt puțin și nedumeriți. S'a început pavarea cu str. I. M. Moldovsca, cea care duce din calea ferată, din dreptul pasarelui, (podușorului de fier) spre urcușurile hulei.

Lumea s'a întrebat nedumerită: Dece pe acolo? Căci sunt străzi mai în centru și mai umblate.

S'a dat explicația următoare: pe acolo sunt servicii publice, școlul silvic și revizoratul școlar. Se știe, cu toate acestea, că sunt străzi mai umblate. Cea de la podul miazărilor în sus spre pildă, care servește și revizoratului și școlii silvice și în plus și altora: unei biserici de creștinătăți și unui institut cu numeroase școli. De aici nedumerirea.

Unii spun că s'au dumerit. E vorba adesea de un plan mai mare, care să cuprindă și strada amintită. Dar, pentru orice eventualitate, ca să nu rămână nepavată o stradă care sălășluște anumite persoane în legătură cu prefectura, mai cu primăria, s'a început pavarea de acolo.

Suntem gata să nu luăm în socotină această explicație a unora, în caz că vom vedea pavându-se, și încă în toamna aceasta, și celelalte străzi. Altfel, vrând-nevrând, trebuie să luăm de bună explicarea amintită.

Nu putem scrie de străzile Blajului și să nu amintim și de podul de lângă Institutul Reșnoștinii. Știm, se va spune că aparține C. F. R.-ului și că prin urmare domnia de a-

colo trebuie să se îngrijească de el căci acum se pare că nu-l îngrijește nimeni. E într-o stare jalnică, de câte ori ploaia ține mai mult noroi decât strada însăși. Și trăs pe el, pe lângă trecătorii obișnuiți, câteva sute de cleve zilnic. D Prefect reprezentă în județ guvernul țării. Ua ordin, eventual o simplă intervenție a Dsale, acolo unde trebuie, suntem siguri, ar aranja lucrurile și podul ar fi reparat spre folosul cetățenilor.

Misiuni sfinte la Bistra jud. Turda

În fruntașa comunei Bistra, din tractul Munților Apuseni, locul de naștere al marelui Vlădica Petru Pavel Aron, cel care la anul 1754 a deschis la Blaj cele dintâi școli românești și unde a păstorit, ca protoșop, primul mitropolit al Blajului, Alexandru Șterea Șulașiu parohie cu peste 4000 de suflete româno-unite, și cu o măreață biserică ca și o catedrală, — s'au ținut în zilele de 12, 13 și 14 Octombrie emisiuni sfinte. Praor misionar a fost p. Dr. Titus Mălai, profesor la Academia Teologică din Cluj.

Deși parohia este resfirată pe raze de zeci de kilometri, până sub poalele munților Balomireasa și Muntele Mars, totuși, în decursul sfintelor misiuni, biserică măreață s'a arătat neînșelătoare pentru mii de credincioși astăzi de cuvântul lui Dumnezeu.

Oșt preoți, în trei zile, au rodat meren mulțimea de creștini, cari apoi s'au apropiat de Masa Domnului, în număr de peste 1400.

Mărețele servicii divine, — slujite în sobor de preoți — au fost înălțate mai mareș prin imaurile de slavă ale corului fărânesc din localitate, compus din 50 persoane, sub conducerea pricepută a dlui inv. dir. Iuliu Coroiu.

Predicile sfinte despre Prețul Sufletului, Păcat, Judecata din urmă, Iad, Frumuseța Raiului, Adevărata Biserică a Domnului Hrisos și P. C. Fecioara Maria, rostite în cuvinte alese și pildă mult grăitoare, de către părintele misionar, s'au săpat adânc în sufletele credincioase și vor rămâne multă vreme într'ânsele nelăsând loc păcatului, acolo unde și-a făcut sălăș Domnul Nostru Isus Hristos, V. H.

naște fără lumina ochilor, e cu neputință să înceapă a vedea după legile firii. Iar mortul rămâne praf și pulbere, până la a doua venire. Mântuitorul lucrând în aceste trei cazuri, peste legile firii a făcut adevărate minuni. Și a dovedit că el e stăpânul firii, și a celor ce sunt peste fire.

Dumnezeu poate deci face minuni, adesea poate schimba rânduiala firii, fiindcă această rânduială tot El a făcut-o. Dumnezeu e atot-puternic și face tot ceace voaște.

Dar omul poate face minuni? Omul cu puterile lui nu poate să se ridice peste rânduiala lumii. Deci, nu poate să facă minuni. Omul e zidit după legi ale firii, și puterea lui se mărginește la aceste legi.

Dar nu sburăm cu aeroplanul?

Nu umblăm cu corăbiile nu numai pe apă, ci și pe sub apă? Nu așeultăm la noi acasă ceace se cântă la Budapesta, în Roma, Paris, și în toată lumea, auzind în același timp cu cei cari sunt acolo în sala unde se face cântarea.

Ba, da! Însă acestea nu sunt minuni. Sunt numai descoperirea minții omenești. Așa cum am descoperit focul. Legile după cari plutese corăbiile pe mare sau sub apă, sau legile după cari zboară mașinile de zburat, au fost dela întemeierea lumii. Numai cât nu le-au cunoscut oamenii. Sunt legi ale naturii. Și tot ce se face prin ele, e lucru firesc, natural, nu minune.

Omul a văzut că lemnul plutește pe apă și a aflat legile plutirii, cari trăiau dela zidirea lumii. Și tot așa cu toate descoperirile: legile lor sunt legi firești, și ceace se face prin ele nu poate fi minune.

Minunea nu se poate face cu legile firii. Omul, care e și el o zidire, nu poate face minuni cu puterile lui.

Dar poate, cu puterea lui Dumnezeu! Avem dovezi în Istoria legii vechi și în Istoria legii noi. Toți proorocii au făcut minuni, în frunte cu Moisi și Iisus. Toți apostolii au făcut minuni în frunte cu sf. Petru și Pavel. În viața tuturor sfinților aflăm minuni.

Toate sunt făcute în numele și cu puterea lui Dumnezeu. Dumnezeu dă această putere, pentru a arăta că cei ce le face, trebuie să fie ascultat, fiind trimis să îndrepte pe oameni dela rău și să facă binele.

Omul, chiar cel cu viața cea mai sfântă, nu are nici un merit dacă face o minune. Nu el o face, ci prin el, însuși Dumnezeu.

Numai cele cuprinse în sf. Scriptură, și în unele vieți ale sfinților, sunt adevărate minuni, adică fapte peste fire, pe cari nu le poate face numai Dumnezeu.

Cine nu crede în minuni?

Pentru a putea crede în minuni, trebuie să crezi mai întâi că este un Dumnezeu atot-puternic. Al doilea să crezi că afară de ma-

teria pe care o poți pipăi, mai este și altă lume care nu-i din materie ci din duh, din putere. Din această lume nematerială fac parte ingerii, diavolii și însuși sufletul omului. Cine nu crede că are un suflet deosebit de trup, care nu moare odată cu trupul, ci trăiește în vecinisia, acela nu poate crede în minuni.

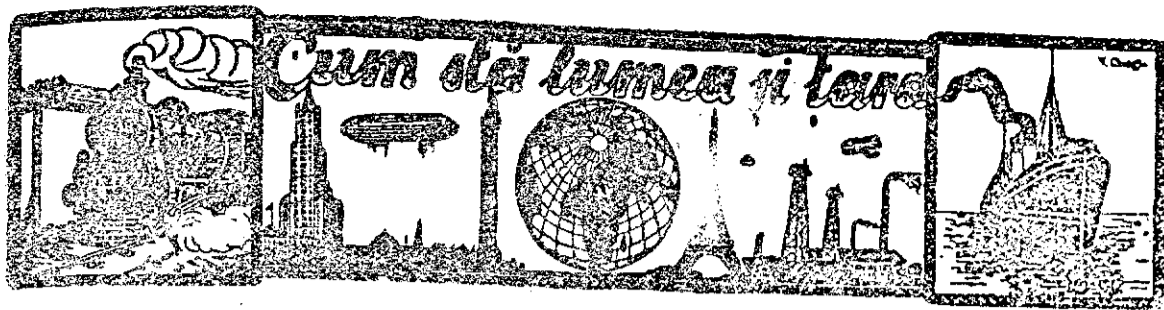
Minunea, cum am spus, e o faptă care trece peste puterile firii materiale.

Dar, cine nu crede în Dumnezeu, spune: Nu este nimic afară de materie, de ceace vedem și putem pipăi. Această lume văzută și materială își are legile ei, dela care nu se poate abate. Deci minunea e cu neputință, fiindcă nu este cine să calce, să se ridice peste legile firii. Dacă nu-i Dumnezeu cine ar putea fi peste fire?

Iar necredincioșii spun că nu-i Dumnezeu. Ei nu pot crede, deci, nici în minuni. Și nici nu cred, spun că sunt povești și închipuirii minunilor din sf. Scriptură, sau același din viațile sfinților.

Dar, nu poate crede în minuni, nici omul care nu crede că are el însuși un suflet, și că sunt și alte suflete, spirite, mai tari, mai desăvârșite ca ale noastre: ingerii. Pentru că minunea se produce, se întâmplă, nu după legile firii materiale, ci împotriva lor sau cu trecerea peste ele. Iar aceasta nu se poate decât prin puterea spirituală, pe care o are duhul, nu materia.

Deci omul care nu crede în Dumnezeu

Depe frontul din Africa

Știrile sosite din Abisinia săptămâna trecută spuneau că italienii pregătesc o mare ofensivă. A trecut săptămâna și ofensiva încă nu s'a produs.

Italianii însă înaintează mereu, atât pe frontul dela miază-noapte cât și pe cel dela miază-zi. Incăerări nu se prea produc deoarece abisinienii lasă drum liber, retrăgându-se mereu.

Înaintarea merge totuși încet deoarece nu sunt drumuri. Frontul dela miază-noapte e în apropierea orașului Makalle pe care se trudește să-l ocupe. Or, acest oraș e cu mult mai apropiat de granița țării decât de Capitală. Până să apuce italienii spre inima țării, le mai trebuie cale lungă, cu mult mai lungă decât cea făcută până acum. Și se pare că tocmai pe calea aceea se vor da adevăratele lupte, prin munții și pădurile ale căror poteci le știu numai abisinienii, și încă din vremurile copilăriei lor.

Frontul dela miază-zi a ocupat un oraș însemnat numit Addis Nefas. Ocupând acest oraș, i-s'a deschis drum spre Feres Mai, o vale bogată în apă și foarte rodnică, un adevărat hambar de unde și-a nutrit trupele împăratul abisinian Menelik în 1896, iarăși într-o luptă cu italienii.

Armata Negusului s'a înmulțit simțitor în săptămâna trecută. Numeroase triburi sosesc la Addis-Abeba, în frunte cu comandantii, cerând să fie primiți ca voluntari. Nu pot fi însă primiți toți din lipsa de arme.

Sâmbăta trecută Negusul a primit defilarea alor patruzeci de mii de războinici, armata particulară a patru șefi de triburi, cari au făcut act de supușenie îm-

și în sufletul său deosebit de trup, chiar să vrea, nu poate crede în minuni.

Pentru omul necredincios, lumea văzută e totul. Lumea nevăzută, nu există. Deși spunem despre Dumnezeu tatăl: „Făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele”.

Necredincioșii nu cred deci nici în minunile proorociilor, nici în ale Domnului Hristos, sau ale apostolilor sau sfinților. Ei spun că toate acestea sunt povești pentru copii, așa cum și în poveștile noastre populare se istorisesc lucruri peste fire: zmei, balauri, feți frumozii cu izbânzile lor: Aruncă peria și crește pădure deasă; aruncă piaptâul, și crește munte înalt în calea dușmanului ce te urmărește.

Cei ce nu cred în Dumnezeu și în suflet, adevărat peste tot în ființe și puteri mai presus de materie, și deosebite de ea, dacă aud azi de-o minune, de-o arătare, de-o vindecare nefirească nu cred.

Ei spun: închipuiri de-ale oamenilor cu mintea slabă.

Numai un Dumnezeu ar putea face minuni, zice ei, iar Dumnezeu nu este.

Și își bat jos de cei ce cred în putința minunilor.

(Va urma)

păratului. E o armată neregulată, având cele mai deosebite și mai ciudate arme. La defilare s'au întâmplat și scene hazlii. Supraveghetorii cari sunt încredințați cu menținerea alinierii, aleargă grăbiți dealungul coloanei și cu lovituri de bătă poruncesc soldaților să țină alinierea.

Războinicii aceștia n'au arme dar sunt foarte înflăcărați.

Împăratul a vrut să plece săptămâna trecută pe front. Un vrăjitor însă i-a spus că-l pândește o mare nenorocire dacă pleacă înainte de 2 Noemvrie, sărbătoarea încoronării sale. Auzind aceasta, și-a amânat plecarea.

Țările se înarmează mereu

Un ministru englez a ținut săptămâna trecută un discurs care a făcut mare valvă, arătând pericolul cel mare pentru pacea lumii: înarmarea Germaniei. În țara lui Hitler s'a terminat acum un plan întreg de înarmare care a costat cât bugetul țării noastre pe doi ani.

Iată însă că încă nu a trecut o săptămână și gazetele străine arată că și Anglia se înarmează tot atât de puternic. Semnele arată că e departe vremea când va domni pacea, cu toate roadele ei binefăcătoare, pe pământ.

Un însemnat consiliu de miniștri

Luna trecută d. primministru Tătărașcu și-a chemat tovarășii din guvern la stat. Punctul discutat a fost înzestrarea armatei.

D. primministru a ținut un discurs în care a spus că după știrile sosite dela d. Titulescu, cea dintâi și mai mare datorie a țării e să se înarmeze. D. ministru al apărării naționale a arătat că pentru aceasta trebuiesc două miliarde Lei despre cari d. Victor Antonescu, ministrul finanțelor a spus că nu-i are.

Guvernul e acum în căutarea unui izvor de câștig, până la două miliarde Lei, din cari să înzestreze armata.

Un deputat dela Turnu Severin a fost omorât

Vinerea trecută, seara pela ora 10, deputații liberali Marius Vorvoreanu și N. Sicea din Turnu Severin, se întorceau spre casă. În timpul cât treceau pe o stradă domnică, puțin luminată, cineva a tras în urma lor cu o armă de vânătoare, rănindu-i pe amândoi. Necunoscutul s'a tras repede în întunerecul zidurilor și cu toate cercetările făcute de poliție el n'a putut fi prins.

Cei doi deputați răniți au fost duși la spital unde li-s'au dat îngrijirile de lipsă. N. Sicea fiind rănit puțin la o mână, e în afară de orice primejdie. Marius Vorvoreanu însă, având mai multe aluce în corp a fost dus la un spital din București, unde cu toate îngrijirile date a murit, spre marea jale și durere a fa-miliei.

Mari serbări la Sibiu

Dumineca trecută s'a desvelit la Sibiu o placă comemorativă a lui I. C. Brătianu și bustul lui I. G. Duca, așteptând ziua desvelirii de multă vreme. Bustul a fost ridicat în grădina publică din fața Administrației Financiare.

La desvelire au luat parte mai mulți membri ai guvernului, între cari dăii miniștri V. Sassu, A. Lapedatu și dr. C. Angheliescu, cari au ținut vorbiri însuflețite. Au fost aduși și țărani din aproape toate comunele județului, ca să fie de față la desvelirea bustului fostului primministru asasinat la Sinaia în iarnă anului 1933.

Nuntă mare la Giurgiu

Trei sute de perechi s'au legat deodată în fața altarului

Dumineca trecută va rămâne neuitată pentru locuitorii orașului Giurgiu (jud. Vlașca). În ziua aceea s'au încheiat 300 de cununii, 100 din oraș și 200 din județ. Alte 80 de persoane au fost botezate și miruite, trecând astfel din întunerecul păgânismului la lumina credinții creștine.

Nouii căsătoriți și botezați sunt țigani, unii bătrâni cari tot timpul vieții au trăit fără botez și fără legământ în fața altarului.

La cununie și botez au luat parte multe fețe înalte. Însuși Patriarhul țării, apoi un ministru, prefectul județului și cele mai de seamă persoane din Giurgiu. Toți aceștia au fost nași ai mirilor și ai noilor botezați.

Botezul, miruirea și cununia au fost săvârșite de însuși I. P. Sf. Patriarh Miron Cristea.

Furtună puternică la Viena

În capitala austrieilor a băntuit săptămâna trecută, câteva zile de-a rândul, un vânt cumplit. Urla peste acoperișele caselor ca un leu scăpat de curând din cușca ferecată a cercului.

Vântul bătea cu o iuteală de 110 km. pe oră, cu mult mai repede decât trenul rapid. Au fost scoși din rădăcini arborii, mașinile au fost răsturnate, sârmele de telefoane și electrică au fost rupte, încât orașul a stat în întunec mai multă vreme iar tramvaiele n'au circulat.

Căsătoria la Bolșevici

În Rusia lui Lenin căsătoriile nu se mai fac la biserică, ci numai în fața slujbașilor statului, prin o simplă înștiințare. Acestea căsătorii, pe cât se fac de repede, atât de ușor se și desfăc. O nouă înștiințare la matriculant și căsătoria-i stricată. Familia la Bolșevici n'are nici o omenie.

În această privință pildă înspăimântătoare dau înșiși înalții funcționari ai statului. Un comisar al poporului cu numele Schwartz, în 4 ani de zile s'a despărțit de 93 de ori, părăsind tot atâtea neveste. Dacă o duce tot așa și dacă mai trăiește mult, comisarul Schwartz se »căsătorește« pe rând cu toate femeile din Rusia, câtă-i de mare.

De mirat este, că se găsesc femei cari să fie bucuroase de asemenea căsătorii. Nici Turcii, în vremile de cea mai neagră păgânătate, nu au căzut la atâtea stricăciune. Dar Turcii s'au cumișit, căci au văzut ce pacoste mare sunt pe capul unei nații căsătoriile păgânești.

„Aliații” Abisinienilor

Știrile cari vin din Africa arată, că Abisiniții sunt hotărâți să-și apere cu orice jertfe țara. Ei sunt buni soldați și, așa desculți și despoiați cum sunt, dau mult de lucru regimentelor lui Mussolini. Se bat cu îndârjire și s'au deprins curând și cu aeroplanele și cu tancurile celea moderne. Ba au găsit mijloace de apărare și în potriva gazelor celor veninoase.

De curând Abisiniții și-au găsit și aliați, de unde nici n'au visat vreodată. Aliați buni, cari nu costă nimic și de cari nu se pot teme că la urmă vor veni să-și ceară răsplata pentru ajutorul dat.

Tropele italiene au dus în Africa toate meșteșugurile moderne ale războiului. Ori unde înaintează și se pregătesc de atac, întind fire de sârmă, înalță stâlpi și fac instalații de telefon. Tranșee și adăposturi astăzi nici nu se mai pot închipui fără legături de telefon. Comandanții de oaste fără telefon ar fi ca fără mâini. Ordinele nu s'ar putea da la timp și sigur.

Așa au făcut acum în Africa Italianii. Au împânzit cu trudă multă toate căile cu telefoane, să aibă legătură bună între corpurile de armată, între comandamente și tranșee.

Au băgat însă de seamă, îndată la intrarea lor în pădurile și munții Abisinei că telefoanele puse aici, mâine amuțesc și nu mai funcționează. Ba mai mult. Firele de telefon sunt rupte și cărate cine știe unde. Le-au reparat odată, de două ori, de mai multeori. Telefonul curând amuțea iarăși.

Ofițerii dela trupele tehnice s'au luat de-un gând. Au intrat la bănuială de trădare. Se gândeau la puștii civili negri, rămași de sămânță prin celea hucașuri. Și au dat porunci aspre să se caute făptuitorii.

Ei au și fost găsiți curând. Turme întregi de *moimise* coborau din păduri, vedeau stâlpii de telefon și sârmele întinse. Li-se păreau puse acolo anume pentru ele și începeau joaca »pe sloară« cum se zice, spre nestăpânita bucurie și plăcere a lor. Mai întâi se țineau de danțuri pe firele de telefon italiene, apoi se luau la ceartă, te miri de ce, și harcea-parcea se alegea de legătura dintre comandamentele și trupele lui Mussolini. Așa drăcie de când lumea. Să crape de ciudă Italianii. S'au găsit fără veste în războiu și cu moimele din Abisinia, cari nu puțin bătaie de cap le fac. Ele sunt mai greu de prăpădit și decât oștile Negusului Sarsailă, că sunt multe cât frunza și sprintene, nevoie mare.

Vestea cu necazul Italianilor cari luptă acum pe două fronturi, a ajuns și la urechile Negusului. Înălțimea sa și-a netezit barba mulțumit și a zis:

— Sărăcile moime din Abisinia, au simțit și ele că trebuie să-și apere țara. Bravo lor! După războiu, vom introduce și noi telefoane, dând drept prin lege, să se plimbe pe firele lui, *gratts*, tot neamul măimuteșc!

Cum va ieși treaba până la pace, nu se știe. Până atunci trupele italiene au de făcut și cu moimele din Abisinia.

Către cetitori

Am atras atenția cetitorilor gazetei cari sunt în restanță cu plata abonamentului, asupra datorinței de a plăti cât mai în grabă ceea ce ne datorează. O parte dintre cetitori, spre cinstea și lauda lor, au înțeles cele scrise și s'au scăpat de datorie. Unii au voit mai bucuroși să rămână mai departe datori, cu sufletul împovărat mereu de gândul datoriei. Acestora le spunem că de aici înainte vom începe iarăși publicarea „listei negre”, ca numele lor, ca nume de ocară, să fie cunoscute tuturor. Cel de cinste, ale căror nume le vom publica la posta gazetei ca „buni platnici”, se vor grăbi să-și facă datoria, plătind prețul abonamentului.

Serbaroa zilei de naștere a Reginei Maria. Marți, în 29 l. c., M. Sa Regina Maria a implinit 60 de ani. În localitate s'a slujit din acest prilej un *tedeu*, la care au luat parte reprezentanții ai tuturor școlilor și autorităților civile și militare. Sf. slujbă s'a slujit în catedrală, la ora 11, de către Il. D. Dr. Victor Macavelu vicar capitular. Răspunsurile au fost date de corul Academiei de Teologie.

Voevodul Mihai a implinit 14 ani. Prințul moștenitor al tronului țării, A. S. R. Voevodul Mihai, a implinit în 25 Oct. 14 ani. Cu acest prilej s'a aranjat în castelul Peleș dela Sinaia o mică serbare. Au fost de față toți colegii de clasă ai Prințului iar din partea guvernului însuși d. primministru Tătăreșcu. Dsa a ținut o cuvântare de urare, la care Marele Voevod a răspuns mulțumind pentru frumoasele cuvinte rostite.

Punerea pietrei fundamentale a bisericii ortodoxe din Blaj. Duminică, în 27 Oct. ora 11 dimineața, a avut loc la Blaj serbarea punerii pietrei fundamentale a bisericii române ortodoxe. Au fost de față la serbare, pe lângă Părintele și credincioși din localitate, preoți și credincioși din jur. Sfințirea apei a fost slujită de p. Tr. Scorobeț, delegatul Mitropoliei din Sibiu, înconjurat de un sobor de preoți. Răspunsurile au fost date de corul soc. „Sf. Gheorghe” a elevilor ortodocși din Blaj și de un grup de studenți teologi. S'au ținut mai multe cuvântări, între cari și aceea a p. Tr. Scorobeț asesor.

A murit Olimpia Bârsan. În ziua de 25 Octomvrie a încetat din viață la Cluj D-na Olimpia Bârsan, artistă dramatică, soția d-lui Zaharie Bârsan, cunoscutul poet și artist dramatic, stâlp al Teatrului Național dela Cluj. Încetăm cu multă durere moartea D-nei Bârsan, pe care noi Blăjenii o cunoaștem atât de bine din timpurile ungușești, când Olimpia Bârsan, atunci Brașoveanu, ne aducea farmecul graului românesc din țara liberă, în poeziile pe cari le spunea cu atâta talent și în piesele de teatru, în cari avea rolurile de frunte. Turneele de teatru românesc în vechea Ungarie, pe cari le-au făcut atunci Olimpia și Zaharie Bârsan, au rămas neuitate în amintirea Ardelenilor. Acum, la mormântul proaspăt, îl închinăm și noi o lacrimă ferbinte de durere. Fie-l somnul lin!

Teatrul Național din București în propagandă culturală. Un grup de artiști dintre cei mai de frunte al Teatrului Național din București, va reprezenta în diferite orașe ale țării plesa „Avram Iancu” de Lucian Blaga. În plesa amintită se prezintă vleața zbuciumată a luptătorului național dela Câmpeni. Artiștii pleacă dela București cu toate decorerile de lipsă așa că plesa va fi jucată ca pe scena teatrului din Capitală. În programul orașelor ce vor fi cercetate e trecut și Blajul.

A dăruit universității din Cluj un milion Lei. Un mare proprietar din Sălajului Moldovei, numit Gheorghe Gh. Sion, a dăruit universității din Cluj un milion Lei, ca din acești bani să se ajute studenții săraci. Acest dar făcut pentru luminarea fiilor nației, acum când lumea mai bucuroși cere sau la decât dă, dovedește că donatorul are un suflet mare, larg înțelegător. De altfel el face parte dintr-o familie care e o mândrie pentru țara noastră.

Steag săsesc la școala din Tapu. În ziua de 10 Mai învățătorul sas Ungar Adolf din comuna Tapu, județul Târnava Mică, a scos steagul cu colorile săsești și l-a arborat pe clădirea școlii primare din acea comună. Pentru această faptă potrivită statului, tribunalul din Dumbrăveni l-a condamnat la 400 lei amendă.

Condamnare. În ziua de 23 Octomvrie s'a judecat la tribunalul din Dumbrăveni procesul fostului elev Mihai Barna dela Școala de arte și meserii, acuzat cu furt și punere de foc. El a fost condamnat la 6 luni închiisoare pentru furt, iar pentru punerea de foc, din lipsă de dovezi, a fost achitat.

O stea pe corul Capitalei s'a văzut vinerea trecută, ziua în amiaza mare. Mulțimea trecătorilor s'a oprit ca la o minune să vadă steaua. Câteva ore străzile au fost oprite de grupuri cari își holbau ochii spre arătarea de pe bolta cerească. Așa ceva se întâmplă și încă nu prea rar. Din pricină pe cari cel cari se ocupă cu stelele le cunosc, lumina usora rămâne și după ce se revărsă de după deal lumina puternică a soarelui. Așa s'a întâmplat și vinerea trecută.

A căzut în prăpastie. Un locuitor din comuna Șugag (jud. Sibiu) numit Gh. Deleanu, de 78 de ani, se afla săptămâna trecută la câmp îngrijind o turmă de oi. Mergând meru în urma oilor ce pășteau liniștite, într'un loc primejdios a căzut în prăpastie adâncă de peste 40 de m. El a fost găsit mort, a doua zi, cu trupul plin de răni și cu capul sfărmat.

Clocnire de trenuri în Jugoslavia. În apropiere de orașul sârbesc Jagodina, s'a întâmplat la începutul acestei săptămâni o clocnire de trenuri care a costat vleața alor patru persoane. Un accelerat a întâlnit, când să intre în gară, un tren de marfă. Clocnirea a fost atât de puternică încât locomotivele au intrat una într'alta. Patru persoane au fost omorite pe loc, iar altele șapte greu rănite.

A născut un copil cu două fețe. O femeie din Rucăr (jud. Muscel) a născut un copil care avea capul cu două fețe. Fiecare față avea câte doi ochi, două urechi, gură fără limbă, nas, iar buza de deasupra crapeată adânc. Copilul a trăit numai 24 de ore.

Secetă cumplită în Basarabia. Prin părțile ardelenne s'au deschis zăgăzurile cerului și ploaia a început să cadă, măruntă și însoțită, ca la început de drum lung. Țăranii nesămănate până acum au înghițit bobul care-și va scoate firicelul, în curând, la lumină zilei. Prima

Citiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI”

Insă știre că în altă parte a țării, în Basarabia cea mult încercată, n'a mai căzut atrop de ploaie de două sute de zile încheiate. Adecă mai mult de o jumătate de an. Pământul s'a înroșit de atâta dogoare. Vânturi neîncetate duc praful dintr-o parte în alta, mai ales de pe țărnișă și al Donării. Plugurile stau ruginate în curțile oamenilor. Nimeni nu se încumetă să iasă la câmp, să facă arătura, căci roatele cărușelor se afundă pe drumuri în praful. Așa că în partea de miază-zi a Basarabiei s'a să se întâmple anul acesta ceva nemai pomenit și dureros: pământul o să rămână, sterc, fără sămânță. Din umezeala zăpezii vor și, poate, la primăvară, buruienii și mărăcini. Și jale și amar.

Sfârșitul dureros al unui minier. Muncitorul Andrei Micloș își trăia zilele și își susținea familia scormonind după bogății în adâncul minelor dela Strâmbu-Băiului. În ultima zi a săptămânii trecute, tocmai ieșise la suprafață, la lumina zilei, mulțumit că are câteva ceasuri de odihnă după munca din întunecatul minelor. Cum urca pe o gaură, într'un fel de găleată, muncitorul a făcut o mișcare greșită și trupul lui s'a prăbușit dela o înălțime de 25 de metri. Capul i-s'a lovit puternic de o piatră, creierii i-s'a împrăștiat încât a rămas mort pe loc. Cellalți tovarăși de muncă l-au scos la suprafață și l-au făcut o înmormântare creștinească.

Automobilul căzut în mare. Nenoro-cirea aceasta s'a întâmplat la Londra, săptămâna trecută. Un automobil mergea cu mare viteză pe marginea unui râu. Deodată roata de dinainte a lunecat pe panta râului și automobilul s'a răsturnat. Toate cele cinci persoane cari se aflau în el s'au înecat.

Furtună mare în jud. Teleorman. Peste orașul Zimnicea, pe malul Dunării, s'a abătut joia trecută o furtună puternică. Multe acoperișuri de case au fost smulse și aruncate în stradă. Femeia Maria Pătrașcu se afla la câmp cu carul. Vrând să se adăpostească de furtună, s'a așezat lângă car. Vântul a răsturnat însă carul peste ea și a doua zi a fost găsită moartă.

A nins în Austria. În timp ce la noi, în unele părți înmuguresc și înfloresc pomii, în țările apusene ninge. De câteva zile zăpada cade mereu în Austria de sus. Un locuitor a fost găsit înghețat lângă orașul Mueggendorf.

O explozie puternică în China. Din țara cea îndepărtată, spre soare-răsare, numită China, a venit săptămâna trecută o știre cumplită. Un depozit cu arme și cu praful de pușcă

a explodat sămănând jale și durere în jurul lui. Mai multe sute de soldați și civili au fost omorâți, așa că pierderile omenești ajung aproape pe acelea pricinuite până acum de războiul din Africa. Din pricina exploziei s'a încins un foc urlaș care cu o înălțime înspăimântătoare a cuprins și nimicuit sute de case, lăsând fără adăpost mil de locuitori. Întreg orașul în care s'a întâmplat nenorocirea e un morman de ruine. Jalea locuitorilor e de nedescris.

Americanii împotriva războiului. Bubuțul tunurilor din Africa a mișcat întreaga lume. Na că doar toți oamenii ar fi pornit la războiu. Dar peste tot locul s'au împărțit păreri. Unii susțin că bine face Mussolini ce face, alții sunt de părerea că face rău. Americanii nu privesc cu ochi buni marșurile soldaților lui Mussolini. De aceea în adunări în care protestează împotriva nedreptății italienilor. La una din adunările cari s'au ținut săptămâna trecută a vorbit și o nepoată a Papei, o italiancă numită Filomena Ratti, care și trăiește viața împreună cu familia în țara de peste ape. Și ea a înfierat ambiția nesăbuită a lui Mussolini care a împins două popoare la crunt măcel.

Cum e vremea. După spusele calendarului suntem în mijlocul toamnei. Cu toate acestea, de abia acum și numai în unele părți ale țării au început ploile, întovărășite de o simțită răceală a aerului. Se pare că răceala s'a făcut mai simțită în Ardeal. Din Vechiul Regat ne vin încă știri de căldură de vară. La Galați termometrul arată 20 de grade plus. În unele grădini au înflorit merii și prunii pentru a doua oră iar cellalți pomi au înmugurit. În Ardeal a căzut brumă puternică, pentru prima oră, Miercuri în 30 Oct.

În loc să împuște iepurele a împușcat un pădurar. Un grup de domni și doamne din Drăgănești (jud. Vlașca) s'au dus într'o pădure aproplată, la vânatoare. Un iepure a ieșit în calea lor și a sărit într'un tufiș. Una dintre doamne a fugit după urma lui și văzând că mișcă ceva în tufiș a îndreptat arma în spre partea aceea și a tras. Atunci s'a auzit un strigăt omeneșc de durere. În loc de iepure a fost împușcat adecă pădurarul Constantin Pasăre de 49 ani. Cel rănit a fost dus la spital dar sunt puține nădejdi că va scăpa cu viață. Doamna a fost arestată.

† Vasile Harșia, preot greco-catolic în Bozed, și-a dat obștescul sfârșit în ziua 22 Octomvrie a. c. după o lungă și grea suferință, în anul al 62-lea al vieții, fiind împărțit cu Sf. Taine. A fost înmormântat în ziua de 25 Oct. în cimitirul comunal. Răposatul a fost socrul pâr. profesor Eugen Bucur din Blaj, căruia-l transmitem și pe această cale sincere condoleanțe. — *Odihnească în Domnul.*

† Văd. Valeria Sabău născ. Fodoranu, preoteasă văduvă, mama pâr. Coriolan Sabău dela Turda — pe care Dumnezeu să-l mângâie în durere — o veche și statornică cetitoare a gazetei noastre, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului la 22 Octomvrie 1935, în anul al 62-lea al vieții și al 12-lea al văduviei, după îndelungate și grele suferințe, fiind împărțită cu sfințele Taine. Rămășițele pământești ale repausatului au fost așezate spre veșnică odihnă, vineri 25 l. c. orele 2 p. m. în cimitirul gr.-cat. din Lupșa. — *Odihnească în pace!*

x Atragem atențiunea CITITORILOR NOȘTRI asupra inseratului a fabricii HEINRICH FRANCK SÖHNE S. A. R. pentru industria produselor de cafea, București-Brașov.

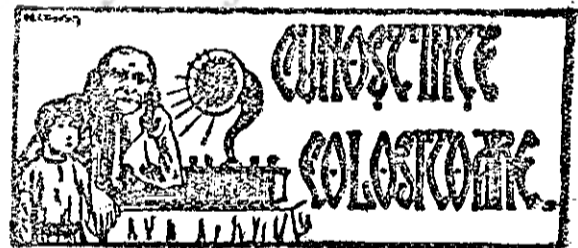
Unde duce beția și prostia omenească

— Un omor dela petrecere —

E dreptă vorba aceea, că omul beat asemenea oâinelul turbat, iar când beția e împreună și cu prostia — apoi e prăpăd! Astfel duminică în 29 Sept. intelectualii din comuna fruntașă Balga, j. Hunedoara, au aranjat o petrecere. Aoi s'au întâlnit toți domnii satului: notar, grafier, preceptor, jandarmi, primar și ceilalți. După program au început, ca de obicei, paharele, iar după ce mințile s'au tulburat au început sticlele de bere a servi ca pahare — și la urmă, mințile îndobitocindu-se s'a iscat ceartă între personalul primăriei și preceptorul I. Stoianescu. Sticlele sbureau prin crâșma lui Avram Mărza, ca fluturii vara prin iarbă, iabind cu furie în oșpete, piecturi, spate pereși și ferești. Preceptorul Stoianescu, însăngerat a ieșit afară. La ușă îl așteptau alți bățuși organizați înainte, între care era și fiicăul Ioan Lupuț de 25 ani, care i-a rezeptit o sticlă de bere preceptorului după cap. Preceptorul este un om tare, n'a căzut, ci, întorcându-se, i-a aplicat lui Ioan Lupuț două împunsături de briceag la rinichi, care l-au deborit la pământ pe fecior.

Ceice au văzut, s'au speriat și au fugit. Petrecerea a încetat, dar de tânăruț junghiat nimeni nu s'a îngrijit, decât doar în ziua următoare preotul său Pâr. Augustin Boca care, auziad ce s'a întâmplat, a alergat legându-i ranile. A fost dus apoi la doftor dar a fost prea târziu. Sângele i-s'a scurs în mare parte. După chinuri grozave, de o săptămână închisă, a murit dum. 7. Oct. Acuma-l plâng și-l julesc, o mamă bătrână și 4 surori — caci s'a dus stălpul și susținătorul familiei.

(cor.)

In grădinița cu flori

— Ruji de toamnă —

În ori care grădiniță se găsește Ruji de toamnă. Sunt celea mai frumoase flori de grădină. Din cauza frumuseții lor sunt socotite de florile „eleganței”.

Rujile de toamnă nu sunt de pe la noi. Patria lor este China. Fiind lesne de cultivat, sunt răspândite peste tot locul.

Tulpinile sunt lungi, orengurite și tari. Frunzele sunt crestate pe margine, iar florile sunt frumoase, de diferite culori. Aproape fiecare tulpină dă 4—6 flori.

Sunt foarte multe soiuri de Ruji de toamnă. Soiurile vechi, cu florile mai simple, azi nu se prea găsesc. Aproape în toate grădinițele au fost înlocuite cu soiuri mai alese, cu flori pline și de culori felurite: albe, roșii, galbene, albastre și altele.

Din cauza frumuseții florilor, la multe expoziții din străinătate, au fost socotite ca florile celea mai elegante. Seamănă foarte mult, cu chrisantemele și adeseori grădinarii cei mai pricepuți, abia le pot deosebi de chrisanteme.

Dintre soiurile de Ruji de toamnă, celea mai alese sunt:

Ruji de toamnă ăriașe. Grădinarii le zis *Hercules*. Au o înfățișare mândră și foarte puternică. Florile sunt de minune de mari. Linia de lățime a florilor este de 18—20 cm. Uneori pot să ajungă și 25 cm. lățime. Pe fiecare tulpină se fac câte 4—5 flori, toate bine dezvoltate.

Ruji de toamnă numite *Unicum*, cari fac flori foarte multe. Frunzișoarele florilor sunt mult mai fine ca și la alte soiuri, subțiri și în formă de tubușoare. Coloarea florilor este albă.

Soiurile *Unicum* de Ruji de toamnă sunt celea mai căutate, atât pentru pus în vase cât și pentru grădini.

Rujile de toamnă se înmulțesc prin semințe. Semințele se culeg toamna, pe timp uscat. Se păstrează în săculețe până primăvara, când se sămână. Se pot sămâna din Martie și până la sfârșitul lui Aprilie. Dacă vrem să avem flori mai de vreme, le sămânăm în răsadnițe. Celea cari vor înflori toamna se sămână prin Aprilie, în straturi. Când au 2—4 frunze, se răsadesc, iar când au început a îmboboci, se pun la locul statornic. Depărtarea dintre fire trebuie să fie de o palmă, pentruca să se poată ramifica și să poată înflori bine.

Se pot răsădi și în florite, dar numai pe vreme noroasă și seara.

Nu toate soiurile de ruji de toamnă au aceeași înălțime. Înălțimea e feliurită, după soi și după îngrijirea ce i-se dă. Pământul încă hotărăște feliul de creștere a rujilor de toamnă. Într'un pământ uscat și sărac, rujile de toamnă rămân piticioși și înfloresc urât. În pământ bun și gras, cresc mari și fac flori frumoase.

Din flori de ruji de toamnă se fac buchete minunate, cari păstrate bine, țin foarte mult.

Rujile de toamnă împodobesc grădinile până târziu. Aproape nu mai sunt alte flori și rujile de toamnă ne tot desfătează cu frumusețea lor. De aceea să cultivăm în grădinițele noastre de flori, cât mai multe ruji de toamnă. Po-doaba ce ne-o dau e încântătoare.

Ion Popu-Câmpănu

Creditul și băncile din Ardeal

De când criza și-a arătat ghiarele-i puternice, de atunci viața în toate ramurile de producție parcă a fost sguduită din temelii. De această lovitură n'au scăpat nici cele mai mari bănci pe cari le-a avut țara noastră. S'au prăbușit bănci cari au avut trecut frumos, bănci cu sucursale răspândite pe întreg rotogolul pământului. Boala aceasta cumită eriză le-a răpus aproape pe toate.

Criza prin care au trecut și încă mai trec băncile din Ardeal a nimicit cea mai mare parte din ele. Băncile mici, băncile locale pe regiuni, unde fiecare se putea imprumuta pentru nevoile sale și-au închis porțile. Criza a distrus din temelii aceste institut de credit, singure ajutoare apropiate, sigure sprijini-toare ale dascălului, preotului și țaranului român. Ele erau izvorul de imprumut, unde fiecare mergea cu siguranța că va primi bani mai ieftini decât dela cămătarul satelor.

Școala, biserică, recurgeau la ele, ori de câte ori aveau nevoie, depunându-și economiile sau contractând imprumuturi mari pentru nevoile lor. Cărturarilor acestor două focare de lumină și credință erau cărmăcii și îndrumătorii spre un credit ieftin și lipsit de doborâ-

mare. Informațiunile date de ei asupra celui ce cerea un imprumut, erau așa de sigure, încât banca, în baza lor, număra banii de lipsă celui necăjit. Nici când aceste bănci nu căutau să nimisească pe țărani, ei să vină într'ajutorul lor. Astăzi creditul în Ardeal a dispărut cu totul. Nu mai poți căpăta un ban, să mori. Ajutoarele vieții noastre de altă dată, astăzi nu mai au putere să dea nici un ban cu imprumut, pentruca bisericile să fie terminate, casele parohiale pentru preoți clădite și școlile înmulțite. Cu garanțiile cele mai mari nu poți pune mâna pe vr'un ban. Viața fără credit este moartă și într'adevăr creditul este sufletul vieții. Fără ei, totul pare mort.

Pentru a schimba această stare de lucruri dela noi din Ardeal, unde criza parcă e mai sfâșietoare, s'a convocat la Cluj o ședință la care o să participe toți marii oameni ai Ardealului în fruntea cărora găsim episcopii celor două biserici, foști prim-miniștri, miniștri, directori de bancă și alții, pentru a hotărî de comun acord asupra procurării de credite necesare vieții ardelenice. Lumea începe a simți nevoia creditului. Băncile l-ar acorda dar n'au de unde și-l procura pentruca la rândul lor să-i plaseze în mâna celor nevoiași.

Guvernul țării are o sfântă datorie, de a acorda acest capital băncilor ardelenice prin Banca Națională. Azi se simte trebuința capitalului în mare măsură. Se poate acorda acest capital cu multă ușurință prin cel mai puternic institut al nostru, adevăratul izvor al creditului românesc.

Banca Națională să întindă o mână de ajutor și băncilor ardelenice, cum a întins multor alte bănci străine, cari au speculat asupra creditelor acordate.

Olimplu I. Barna

Știre Medicală. Med. Univ. Dr. CAMILA GRÜN-TRENCȘINER medic în Blaj, Str. Timoteiu Cipariu No. 23 (în casa prăvăliei „Ajutorul“, O. Dragea) specialistă în stomatologie, s'a reîntors din călătoria de studii din străinătate și a început din nou consultațiile, pentru boli interne, femei și copii, cât și pentru boli de dinți și de gură.

3-3

Poșta gazetei

P. O. D. A. Băilban, protopop. Abonamentul oficiului parohial Marghita e plătit și pe anul 1935.

Am primit câte 150 Lei dela: I. Mărginean, Patriciu Pop, A. Moldovan, T. Abrudan, Ioan Coman, Nicolae Radu, Of. parohial gr. cat. Subpădure, Curat. bis. gr. cat. Hărănglab, Curat. bis. gr. cat. Săuca, Ioan Borza, Vasile Stoian, Aurel Eudac.

Câte 100 Lei: Maria Palea, N. Mihal, Curat. bis. gr. cat. Șaroș, Of. par. gr. cat. Băgaciu, George Nicolau.

Câte 200 Lei: Mihal Moldovan, Aurel Peculea, Of. par. gr. cat. Telec, Of. par. gr. cat. Decea, Of. par. gr. cat. Herghelia.

Câte 300 Lei: Teodor Naghi, George Podina, Curat. bis. gr. cat. Crăiești, Iuliu Grama, Nicolae Cosma, Ioan Petraș, Of. par. gr. cat. Silivaș, Of. protopopesic gr. cat. Turda nouă, Of. par. gr. cat. Petridul de Jos, Of. par. gr. cat. Micuș, Of. par. gr. cat. Pojoarta, Ioan Mihal.

Câte 330 Lei: Emil Mureșan, Of. par. gr. cat. Bier-tan, Of. par. gr. cat. Petrilaca română, Of. par. gr. cat. Cătina, Of. par. gr. cat. Șamșud.

Alte sume: Nicolae Pauletti 31; Ioan Muntean 325; Moldovan Vasile 400; Pavel Teoda 157; George Trăușan 75; Ionuț Pandeia 40; Muntean Cornel 80; Of. par. gr. cat. Socol 500; Biserica gr. cat. Cricău 220; Toma Opresan 450; Ioan Vlad 180; Par. gr. cat. Poiana Măru-lui 120; Of. par. gr. cat. Vințul de sus 250; Miron Radu 50; Teodor Pădurean 250.

Redactor: IULIU MAIOR

Calendarul dela Blaj

apare și anul acesta, tot atât de bogat, de frumos și ieftin ca și anul trecut. Nu vă cumpărați deci alt calendar până nu vedeți CALENDARUL DELA BLAJ care va apare în decursul acestei luni.

Avis gospodinelor

Dna profesoară de menaj *E. Ostrovăț* deschide luni (4 I. c.) un curs de artă culinară. În lucrare buffet rece, cald și cofetărie. Dna Ostrovăț a mai ținut asemenea cursuri la Brașov, Aiud și alte localități, cu mare succes. Doamnele și Dșoarele sunt rugate a lua parte. Inscrierea și informațiuni amănunțite la Librăria Seminarială.

(343) 1-1

„Fetița Orfană“

Feerie muzicală în 2 acte

Text de A. MELIN

Muzica de N. OANCEA

Piesa de teatru pentru tineretul școlar, primită atât de calduros pre-tutindeni și reprezentată în sute de sate și orașe, poate fi ușor reprezentată ori unde.

Notele muzicale pentru cântările din text, au apărut de curând și se află de vânzare la

Prețul

Librăria Seminarială din Blaj

Cartea cu textul . . . Lei 10

Notele, 8 pagini mari, „ 20

La comanda prin poștă, banii se trimit pe înainte, prin mandat postal, la cari se adaugă 5 Lei pentru porto. Cu ramburs nu se trimite.